

Juryrapport
Internetscriptieprijs 2016
Internet & Recht

De wereld is in een disruptieve ontwikkeling geraakt mede dankzij het internet. Een mooi, klein voorbeeld hiervan deed zich enkele weken geleden voor, toen de jury van de Brinkhofprijs moest oordelen over de Internet en Recht scripties van 2016. De jury zag dat het aantal inzendingen was afgenomen van 24 (in 2016) naar 10 (in 2017), maar dat de kwaliteit was gestegen van 8.4 (gemiddeld in 2016), naar 8.65 (gemiddeld in 2017). Twee duidelijke verschuivingen.

Derhalve begon de jury het beraad op 1 maart met enige speculaties. Zouden deze twee observaties haar taak vergemakkelijken of verzwaren? Het laatste bleek het geval. Dat kwam door een opwaartse verschuiving van de kwaliteit in zijn geheel en door een verkleining van het speelveld. Het was in 2016 tussen 8 en 9.5, nu in 2017 was het tussen 8 en 9. De jury noteerde viermaal een 9, vijfmaal een 8.5 en eenmaal een 8.

De taak was om vast te stellen welke scriptie de beste was. Welke definitie van kwaliteit zouden we gebruiken? En welke criteria zouden een rol van betekenis spelen? De drie juryleden waren kritisch, op elke scriptie viel wel iets aan te merken. Daarom waren er ook geen tieneren. Maar in hun kritiek waren de juryleden rechtvaardig en eensluidend. Dat begon al in de eerste ronde. Hun oordeel was: *“bijna elke scriptie komt in aanmerking voor de prijs”*.

Vervolgens begon de verfijning van het oordeel. Is de beste scriptie een bijdrage aan de samenleving of een bijdrage aan de wetenschap? Moet het onderwerp **hot** zijn (zoals datalek, cyber attack, of digitale schandpaal) dan wel **fundamenteel** (zoals ‘worden vergeten’ *to be forgotten*, big data als ruilmiddel, consumentenbescherming, of Europees auteursrecht). In plaats van het gebruikelijke ‘uurtje’ vergaderen (natuurlijk na goede voorbereiding), duurde dit juryberaad bijna twee uur. Wij kwamen eruit en besloten eenstemmig tot één eervolle vermelding en één winnaar.

De eervolle vermelding gaat naar de scriptie met de titel: *De toenemende invloed van fundamentele rechten op het Europese auteursrecht: revolutie, evolutie of gebakken lucht?* Van Jordi Bierens (Universiteit van Amsterdam). In de klasse **fundamenteel** viel de scriptie op door zijn uitzonderlijke helderheid, scherpzinnigheid en degelijkheid. De vraagstelling (hier vereenvoudigd weergegeven) luidt of het gebruik van fundamentele rechten in het auteursrecht leidt (of heeft geleid) tot effecten die aan de constitutionalisering van het auteursrecht zijn toegedacht. Zo nee, vinden de voorspelde effecten dan anderszins steun in een relevant juridisch kader? U hoort het al, deze vragen zijn moeilijk te beantwoorden. Daarom doen we het hier in het kort: het eerste onderdeel van de vraag wordt in de scriptie negatief beantwoord. Het tweede onderdeel moet het doen met het antwoord dat het auteursrecht *“het risico loopt vast te roesten als gevolg van de constitutionalisering”*.

Tenslotte, de winnaar. Dat is Roel Maalderink (Universiteit van Amsterdam). De titel van zijn scriptie luidt: *De digitale schandpaal. En wat we ertegen kunnen doen*. Het begrip schandpaal wordt in volle omvang met een eigen definitie getransformeerd van de middeleeuwen naar de huidige Internettijd. Het onderwerp is zeker **hot** en de uitdaging voor de auteur om een goed werk af te leveren was dan ook groot. De jury heeft geconstateerd

dat de scriptie coherent is en overtuigend, daarnaast ook veelzijdig en toch overzichtelijk. Voor ieder juridisch regime valt het niet mee om een passende juridische maatregel op te leggen, bijvoorbeeld als iemand iets 'raars' zegt, dan wel het rare te beschouwen als vrije meningsuiting. Maalderink laat zien dat het gezonde verstand heel vaak volledig overweldigd wordt door een stroom van twitter berichten waartegen niet meer op te roeien valt. Welk juridische regime kan daar iets aan doen? Erger dan de schandpaal (door de auteur keurig gedefinieerd in internet terminologie) is er niet. Destijds hebben we er iets tegen gedaan (afschaffen), nu moeten we er opnieuw iets aan doen. Daartoe heeft Maalderink de eerste stappen gezet. Dat hatemail daarbij nog niet volledig wordt geanalyseerd, doet niets af aan de grondigheid. De scriptie is oorspronkelijk, origineel en overtuigend. Dat heeft de jury met de Brinkhofprijs willen onderstrepen.

Prof. dr. N.A.N.M. van Eijk (Instituut voor Informatierecht, UvA)

Prof. dr. H.J. van den Herik (Leiden Centre of Data Science, Universiteit Leiden)

Mevr. Mr. D. Verhulst (Brinkhof)

De jury vergaderde op 1 maart 2017 onder leiding van Jkvr. mr. P. van Lennep, bestuurslid KHMW; daarnaast waren ter vergadering aanwezig Prof. mr. A. Soeteman, secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen en Drs. S. van Manen, secretaris (notulen).